

SVERIGE VINNARE I FALLANDE VÄRLDSHANDEL

Sveriges position på den globala exportmarknaden

EN LJUSGLIMT FÖR GLOBAL HANDEL

Med startskott i mitten på 1990-talet inleddes en handelsexplosion utan motstycke, den så kallade globaliseringseran, driven av industriföretagens internationalisering av produktionen och Kinas dramatiska ekonomiska utveckling. Kina eldade på världshandeln i två riktningar, dels utifrån den snart vunna positionen som världens största exportnation, dels utifrån landets enorma importbehov av råvaror för produktionen.

Den globala varuhandelns snabba tillväxt åtföljdes av en likaledes exempellös utveckling av tjänstehandeln, som slog mynt av det framväxande informationssamhällets möjligheter till digital kommunikation och leveranser. Under lång tid rådde också politisk konsensus om den internationella handelns betydelse för ökat välstånd och dess roll som hävstång för utvecklingsländer att utrota fattigdom och slå in på en gynnsam tillväxtbana.

Den globala finanskrisens utbrott 2008 ändrade spelplanen. En kortslutning i det globala finansiella systemet till följd av amerikanska bankers och andra finansinstituts oaktsamma kreditgivning drabbade världsekonomin hårt. I bakslaget för globaliseringen riktades västvärldens sökarljus, inte minst i USA, mot grupper i samhället som missgynnats av konkurrensen från Kina och andra låginkomstländer. I vad som uppfattades som en successiv utarmning av den egna industrin växte opinionen i väst mot fortsatt handelsliberalisering. Parallellt hade framväxande ekonomier i främst Asien och Latinamerika tröttnat på sin underordnade roll i förhandlingarna i världshandelsorganisationen WTO och envist börjat hävda egna intressen. När coronapandemin briserade 2020 och visade på den internationella handelns sårbarhet var utsikterna för framsteg i WTO redan små.

I nuläget har industriföretagens rusning till låginkomstländer upphört och Kinas tillväxtboom är över. En sval världsekonomi dämpar företagens intresse för internationell expansion. Och i USA har den nyvalde presidenten Donald Trump aviserat höga skyddstullar mot omvärlden, med potentialen att utlösa ett handelskrig.

Men trots det senaste decenniets motgångar för internationell handel har den fortsatt att växa, om än i lägre takt än tidigare. Dess roll som välståndsskapare står oemotsagd, även om större uppmärksamhet behöver ägnas åt grupper i samhället som förlorar på utländsk konkurrens. Och nya, växande marknader i Asien, Latinamerika och Afrika kommer i framtiden att ansluta som stora handelsnationer. Efter Kinas inbromsning och omdiskuterade statliga inblandning i exporten riktas blickarna nu mot Indien.

I rapporten *Sverige vinnare i fallande världshandel* visar vi att Europa och Sverige tog marknadsandelar på den globala exportmarknaden under 2023. För första gången på flera år tog Europa över Asiens roll som största exportregion.

I en genomgång av 14 viktiga varugrupper som tillsammans svarar för 85 procent av den svenska varuexporten visar vi också att Sverige vann marknadsandelar i 9 av varugrupperna, däribland i de största varugrupperna fordon, kemi och läkemedel, maskiner samt elektronik och telekom. Totalt svarade Sveriges export i de 14 varugrupperna för 1,0 procent av den globala exportmarknaden, en andel som varit stabil på samma nivå det senaste decenniet.

Så under ytan finns anledning till viss optimism om framtiden för internationell handel och Sveriges position på den globala exportmarknaden.

Lena Sellgren
Chefekonom

EUROPEISK EXPORT I TOPP PÅ SVAG VÄRLDSMARKNAD

Världsekonominns tröga utveckling med sviktande efterfrågan, särskilt från ekonomiska draglok som Kina och Tyskland, hade en dämpande effekt på exportmarknaden under 2023. Enligt World Trade Organization, WTO, minskade den globala varuexporten, räknat som summan av alla länders varuexport, med 4,3 procent till 23 813 miljarder amerikanska dollar (USD) i löpande priser jämfört med året innan.

Tjänsteexporten, som ofta är nära kopplad till varuexporten men inte berörs i denna rapport, ökade istället med 8,4 procent till 7 822 miljarder dollar. Varuexporten utgjorde 75 procent av den globala exporten 2023, medan tjänsteexporten utgjorde 25 procent.

Business Swedens sammanställning av statistik från FN:s databas UN Comtrade visar att

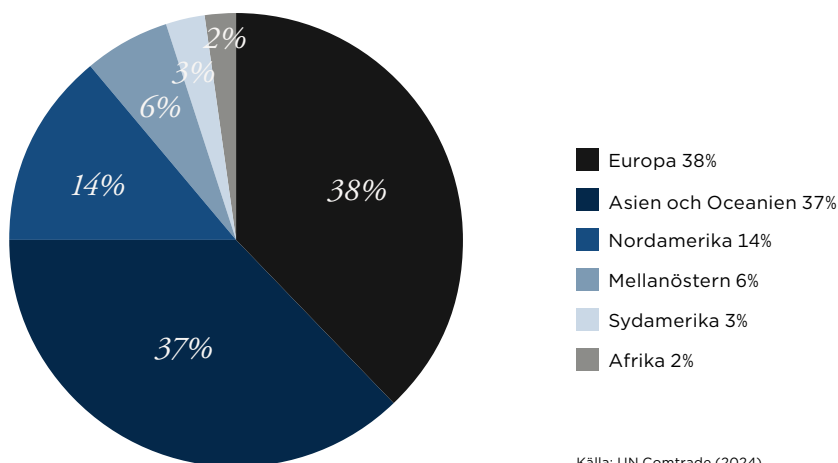
regionernas andelar av världsexporten av varor förändrades endast marginellt under 2023 jämfört med 2022. Förändringen var ändå tillräcklig för att Europa under året skulle återta positionen som största exportregion före Asien, som tillfälligt varit på första plats åren 2020-2022. Europas andel av världsexporten ökade med en procentenhet till 37,7 procent 2023, medan Asiens andel föll tillbaka lika mycket, till 37,2 procent. Kinas kraftigt minskade varuexport spelade stor roll för Asiens nedgång.

Nordamerikas andel ökade med 0,6 procentenheter till 14,3 procent. Mellanöstern tappade något till 5,5 procent, främst till följd av ett lägre oljepris och minskad global efterfrågan på olja. För de mindre exportregionerna Sydamerika och Afrika var andelarna i stort sett oförändrade, på 2,8 respektive 1,5 procent.

SAMMANFATTNING

- Världsexporten av varor föll med 4 procent under 2023 jämfört med föregående år
- Europa återtog positionen från Asien som världens ledande exportregion
- Kina, USA och Tyskland svarade för en tredjedel av den globala varuexporten
- Svensk export ökade sin andel av världsexporten i 9 av 14 viktiga varugrupper
- Sveriges sammanlagda andel av världsexporten i 14 viktiga varugrupper uppgick till 1,0 procent, en marginell uppgång från 2022

EUROPA ÅTER STÖRSTA EXPORTREGION
Världsexporten av varor, fördelning per region i procent, 2023

Källa: UN Comtrade (2024)

STABIL POSITION FÖR SVENSK EXPORT

Trots ett relativt svagt år behöll Kina under 2023 sin position som den i särklass största exportören av varor, med ett exportvärde på 3 380 miljarder dollar och en andel på 15,4 procent av världsexporten, se tabellen nedan. Därefter följde USA på andra plats och Tyskland på tredje plats med andelar av världsexporten på 9,2 respektive 7,7 procent.

Kina, USA och Tyskland svarade tillsammans för nästan en tredjedel av världsexporten. Hoppet är sedan långt ner till Nederländerna, en central handelsknutpunkt i Europa, som landade på fjärde plats med 3,4 procent av världsexporten. På femte och sjätte plats noterades industrijätten Japan samt uppstickaren Italien, känt för sina lyxvaror och högkvalitativa livsmedel. På sjunde plats

återfanns Frankrike, med en bred palett av exportvaror, från haute couture till stridsfartyg. Fordons- och kretskortstillverkaren Sydkorea landade på en åttondeplats före nian Mexiko, vars export gynnas av närheten till den amerikanska marknaden och att landet är ett attraktivt alternativ till Kina för företagens inköp av insatsvaror. Hongkong på tionde plats slutligen, är likt Nederländerna ett viktigt distributionscentrum och dessutom utskeppningshamn för varor från det kinesiska fastlandet. De tio största varuexportörerna svarade tillsammans för drygt hälften av världsexporten. Sveriges andel av den sammantagna globala exportmarknaden uppgick till 0,9 procent 2023, en andel som legat stabilt på ungefär samma nivå det senaste decenniet. Sverige placerar sig på 31:a plats på listan över världens största exportländer.

KINA, USA OCH TYSKLAND STÅR FÖR EN TREDJEDEL AV VÄRLDENS VARUEXPORT
Varuexport per marknad, 2023

Placering	Marknad	Exportvärde, USD miljarder	Förändring 2022–2023, procent	Andel av världsexporten, procent
1	Kina	3 380	-6,0	15,4
2	USA	2 019	-2,1	9,2
3	Tyskland	1 697	0,7	7,7
4	Nederländerna	742	-3,4	3,4
5	Japan	718	-3,9	3,3
6	Italien	677	2,7	3,1
7	Frankrike	640	3,6	2,9
8	Sydkorea	632	-7,6	2,9
9	Mexiko	593	2,6	2,7
10	Hongkong	575	-5,7	2,6
	Övriga	10 262	-5,1	46,8
	Totalt	21 934	-3,9	100,0

Källa: UN Comtrade (2024)

SVENSK EXPORT DOMINERAS AV INDUSTRIVAROR
14 utvalda varugrupper, andelar av varuexporten i procent, 2023

	<i>Sverige</i>	<i>Globalt</i>	<i>Europa</i>	<i>Asien och Oceanien</i>	<i>Nord-amerika</i>	<i>Syd-amerika</i>	<i>Mellan-östern</i>	<i>Afrika</i>
Fordon	13,9	8,3	10,6	6,6	11,4	2,8	1,8	3,6
Kemi och läkemedel	13,6	12,0	17,4	8,4	11,6	5,5	7,4	5,8
Maskiner	13,5	9,2	11,7	8,7	9,4	2,5	2,1	2,2
Elektronik och telekom	9,8	16,8	9,9	29,2	12,5	1,3	5,8	2,7
Livsmedel	6,5	7,4	9,3	4,0	7,6	26,4	2,6	12,7
Massa och papper	6,1	1,0	1,3	0,7	1,2	2,0	0,2	0,7
Petroleumprodukter	6,0	9,3	4,8	5,1	12,2	12,8	52,0	27,0
Stål	4,1	2,2	2,4	2,7	1,0	2,5	0,9	2,8
Trävaror	2,4	0,6	0,8	0,4	0,7	1,1	0,0	0,5
Textilier och skor	2,4	4,1	3,9	6,1	1,1	1,8	1,0	2,9
Metaller	2,3	2,3	2,7	2,5	1,8	0,6	0,7	0,8
Instrument	1,9	2,4	2,4	2,6	3,3	1,0	0,7	0,4
Möbler	1,1	0,9	1,0	1,1	0,7	0,2	0,1	0,2
Elström	1,1	0,3	0,7	0,1	0,1	0,3	0,0	0,6
Övriga varor	15,3	23,1	21,0	22,0	25,3	39,1	24,7	37,2

Källa: UN Comtrade (2024)

SVERIGES EXPORTPROFIL TYPISK FÖR EN AVANCERAD MARKNADSEKONOMI

Business Sweden har valt att avgränsa sammanställningen av global exportdata till 14 viktiga, utvalda varugrupper som sammanlagt utgjorde knappt 85 procent av Sveriges varuexport 2023, och 77 procent av världsexporten. Det är inom dessa varugrupper som svensk export är mest framgångsrik och där det kan antas att svenska företag har hög internationell konkurrenskraft.

Fördelningen av Sveriges varuexport på olika varugrupper speglar landets ställning som avancerad marknadsekonomi, men också till viss del Sveriges naturliga förutsättningar med avseende på råvaror och geografisk placering. Sverige har således ungefär samma exportprofil som övriga Europa, med en dominans av varugrupper som är typiska för industriländer: fordon, kemi och läkemedel, maskiner samt elektronik och telekom. Längre ner på listan över varugrupper sticker Sverige ut från Europa med större vikt för exportvaror som är knutna till basindustrier som massa- och pappersindustrin, stålindustrin och trävaruindustrin.

Som framgår av tabellen ovan skiljer sig andra regioners exportprofil markant från Sveriges och Europas. Även Nordamerika har en liknande profil, men USA:s och Kanadas ställning som stora olje- och gasexportörer lyfter regionens andel för varugruppen petroleumprodukter till drygt 12 procent. Asiens andelar av tunga industrivaror i den egna varuexporten är betydligt mindre än Sveriges, men regionen sticker ut genom sin stora andel för varugruppen elektronik och telekom. Nästan en tredjedel av Asiens varuexport utgörs av elektronikprodukter. Även Asiens andel av den egna exporten för varugruppen textilier och skor är betydligt högre än i övriga regioner.

Varuexporten från Mellanöstern domineras av petroleumprodukter. I Sydamerika svarar livsmedel för en dryg fjärdedel av varuexporten, med petroleumprodukter som övrig huvudsaklig exportvara. Afrikas profil för de 14 varugrupperna liknar Sydamerikas, förutom att andelarna i varuexporten är omkastade med petroleumprodukter på första plats följt av livsmedel. Viktigt att notera är att hela 40 procent av varuexporten från både Sydamerika och Afrika faller utanför de 14 varugrupperna, vilket understryker regionernas stora beroende av råvaror i sin export.

SVENSK EXPORT TAR MARKNADSANDELAR*

14 utvalda varugrupper, förändring av exportvärde (USD, löpande priser) i procent, 2022-2023

	<i>Globalt</i>	<i>Sverige</i>	<i>Europa</i>	<i>Asien och Oceanien</i>	<i>Nord-amerika</i>	<i>Syd-amerika</i>	<i>Mellan-östern</i>	<i>Afrika</i>
Fordon	17,3	20,6	17,2	16,3	19,6	10,9	17,2	15,9
Maskiner	6,0	12,1	11,1	-0,5	5,5	10,6	25,1	1,5
Instrument	4,0	3,5	8,3	-1,8	7,5	23,8	-1,0	8,6
Livsmedel	2,2	6,2	6,5	-0,7	-2,8	-4,4	11,5	5,9
Metaller	-2,6	-1,2	1,7	-8,2	3,8	-3,3	-2,8	-0,2
Möbler	-3,6	-4,0	-0,1	-7,9	1,4	-5,7	-8,9	3,2
Elektronik och telekom	-4,9	3,2	3,7	-8,5	-0,9	11,7	8,2	8,9
Kemi och läkemedel	-7,6	-0,2	-4,0	-13,4	-3,6	-14,6	-22,3	-17,9
Textilier och skor	-7,7	-4,6	-1,8	-11,5	-3,4	-12,2	-4,9	-1,3
Massa och papper	-11,1	-6,6	-12,5	-7,2	-13,6	-9,1	-2,4	-9,3
Petroleumprodukter	-11,6	-17,3	-11,6	-12,0	-12,3	-17,6	-10,4	-9,0
Stål	-12,6	-9,6	-16,0	-11,6	-8,2	-13,6	3,7	9,1
Trävaror	-17,4	-23,4	-17,3	-11,3	-23,6	-22,3	0,4	-10,9
Elström	-40,6	-55,1	-46,8	44,8	-12,0	10,6	-6,4	10,9
Totalt	-2,9	0,2	1,3	-6,5	-0,5	-7,8	-8,3	-3,5

- Minskad andel av världsexporten
- Ökad andel av världsexporten

*Not: En ökad eller minskad andel av världsexporten utläses ur tabellen genom att jämföra förändringen i exportvärde med förändringen av det globala exportvärdet. För t.ex. fordon ökade värdet av den svenska exporten med 20,6 procent, medan världsexporten av fordon ökade med 17,3 procent. Det innebär att svensk export ökade sin marknadsandel i varugruppen fordon. På samma sätt vann svensk export marknadsandel i varugruppen kemi och läkemedel, då minskningen i exportvärde var endast 0,2 procent jämfört med minskningen av det globala exportvärdet på 7,6 procent.

Källa: UN Comtrade (2024)

Som framgår av diagrammet på nästa sida uppgick Sveriges andel av världsexporten i de 14 utvalda varugrupperna till 1,0 procent 2023, en andel som varit stabil det senaste decenniet. Den något nedåtgående trenden från 2020 bröts med en marginell, halv tiondels procent ökning av andelen under 2023.

SVENSK EXPORT MOT STRÖMMEN UNDER 2023 ...

Business Swedens sammanställning i tabellen ovan visar att världsexporten i de 14 utvalda varugrupperna föll tillbaka med 2,9 procent 2023. Nedgången slog mot alla regioner utom Europa, som istället noterade en uppgång på 1,3 procent. Asien redovisade ett kraftigt fall på 6,5 procent, medan exporten från Nordamerika minskade med beskedliga 0,5 procent. Betydande nedgångar noterades för Mellanöstern och Sydamerika, medan nedgången för Afrika var mer måttlig. För Sverige var exporten av de 14 varugrupperna i princip oförändrad, i en ökning på 0,2 procent.

En ljusglimt var den stora globala exportökningen för fordon, där samtliga regioner

redovisade tvåsiffriga tillväxttal. Globalt noterades också robusta ökningarna för exporten av maskiner och instrument på 6,0 respektive 4,0 procent, samt en mindre ökning för livsmedel på 2,2 procent.

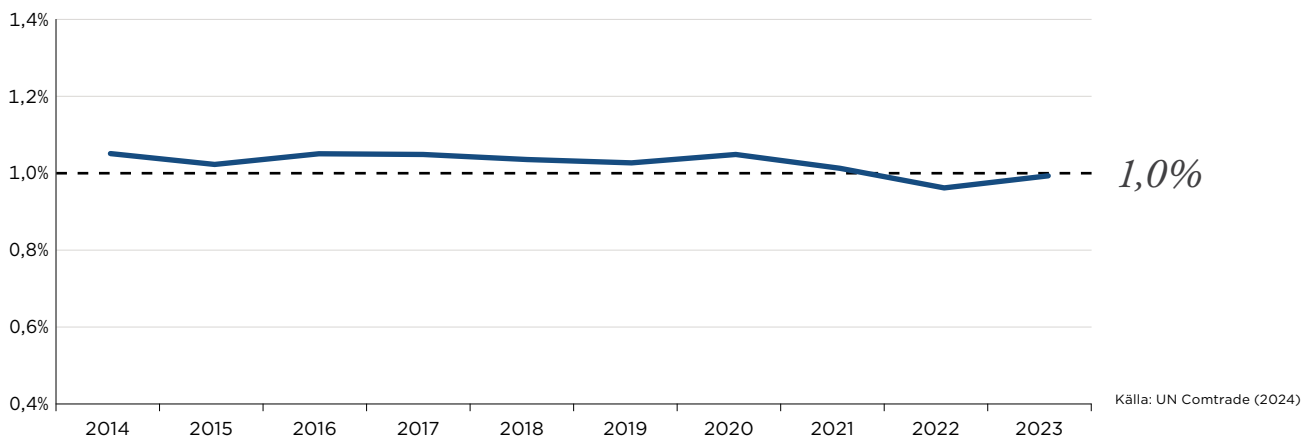
... MED ÖKAD ANDEL AV VÄRLDSEXPORTEN

Sveriges varuexport vann även andelar på den globala exportmarknaden under 2023. En jämförelse av förändringarna i exportvärde som framgår av tabellen ovan visar att svensk export ökade sin andel av världsexporten i 9 av de 14 utvalda varugrupperna: fordon, kemi och läkemedel, maskiner, elektronik och telekom, livsmedel, massa och papper, stål, textilier och skor samt metaller.

Asien tappade marknadsandelar för hela 10 varugrupper, däribland de för regionen betydande exportvarorna elektronik och telekom, maskiner samt kemi och läkemedel.

För Europa och Nordamerika var utvecklingen mer blandad. Europeisk export presterade väl med vunna marknadsandelar i alla varugrupper utom fordon, stål, massa och papper samt elström.

MARGINELL UPPGÅNG FÖR SVERIGES ANDEL AV VÄRLDSEXPORTEN
14 utvalda varugrupper, Sveriges andel av världsexporten i procent, 2014-2023

VALUTAKURSER OCH PRISFÖRÄNDRINGAR PÅVERKAR ANALYSEN

Det ska understrykas att all exportstatistik i databasen UN Comtrade redovisas i löpande priser omräknade till amerikanska dollar. Detta ger en valutaeffekt som innebär att exportsiffrorna för länder med en annan valuta, något förenklat, försvagas eller förstärks beroende på hur den egna valutan utvecklats mot dollarn. Till exempel ökade Sveriges totala varuexport med 5,3 procent i svenska kronor och löpande priser 2023 jämfört med föregående år, enligt statistik från Statistiska centralbyrån (SCB). Men omräknat i dollar i UN Comtrades siffror uppgick ökningen till endast 0,1 procent, detta

till följd av att kronan försvagades påtagligt gentemot dollarn under året. För en internationell jämförelse av länders export är det dock nödvändigt att använda en enhetlig valuta och då är den amerikanska dollarn, i egenskap av världens mest använda valuta, ett naturligt val.

En annan komplikation med att redovisa varuexporten i löpande priser är att ingen hänsyn tas till prisförändringar. Till exempel är de senaste årens ökning av värdet på varuexporten till stor del en följd av den höga inflationen. En synbar ökning av ett lands export i löpande priser kan således landa i det motsatta, en minskning, vid en omräkning till fasta priser där man justerat för pris- och valutaeffekter.

OM GLOBAL EXPORT

Business Swedens sammanställning baseras på Förenta Nationernas databas UN Comtrade, vars statistik omfattar de flesta länders utrikeshandel nedbrutet på varugrupper enligt den så kallade SITC-nomenklaturen (*Standard International Trade Classification, revision 4*). Alla uppgifter är i löpande priser omräknade från lokal valuta till amerikanska dollar. Business Swedens sammanställning fokuserar på de 14 viktigaste varugrupperna för svensk export.

Varugrupperna är följande, med SITC-koder inom parentes:

 Livsmedel (0, 1)	 Kemi och läkemedel (5)	 Elektronik och telekom (75, 76, 77)
 Trävaror (24, 63)	 Textilier och skor (65, 84, 85)	 Fordon (78)
 Massa och papper (25, 64)	 Stål (67)	 Möbler (82)
 Petroleumprodukter (33)	 Metaller (69)	 Instrument (87)
 Elström (35)	 Maskiner (71, 72, 73, 74)	

De 14 utvalda varugrupperna utgjorde 85 procent av Sveriges varuexport och 77 procent av världsexporten av varor 2023. I Appendix listas varugrupperna i fallande ordning utifrån deras respektive andel av svensk varuexport.

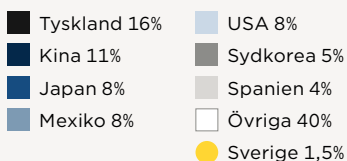
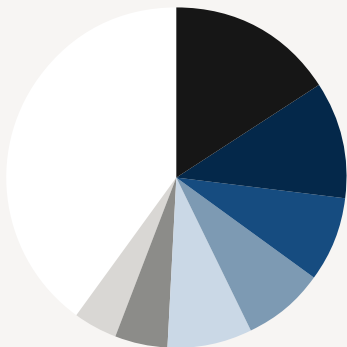
De viktigaste varugrupperna som utelämnas ur sammanställningen, och som utgjorde 15 procent av den svenska varuexporten och 23 procent av världsexporten av varor 2023, är råvaror som malmer och mineraler, naturgas samt diverse konsumentprodukter.

Sveriges exportmarknadsandel på 1,0 procent 2023 beräknas som den sammanlagda andelen av världsexporten i de 14 utvalda varugrupperna.

Business Swedens sammanställning av data från UN Comtrade summerar i en totalsiffra för världsexporten av varor 2023 på 21 934 miljarder dollar, vilket kan jämföras med WTO:s beräknade totalsiffra på 23 813 miljarder dollar. Skillnaden kan förklaras av flera faktorer, men allmänt kan konstateras att WTO:s databearbetning sannolikt är mer sofistikerad. Business Sweden använder data som är direkt rapporterad från nationella statistikorganisationer in i UN Comtrades databas. Business Sweden ser dock en fördel i att använda obearbetad exportdata för egna nedbrytningar på länder, marknader och branscher. Detta kan endast göras i begränsad omfattning med användning av WTO:s databas.

För kompletterande kommentarer om enskilda varugrupper nedan har Business Sweden även använt data (2022) från Observatory of Economic Complexity (OEC).

VARUGRUPPER

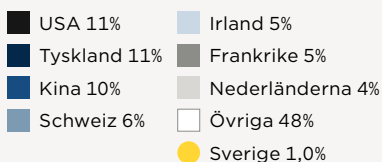
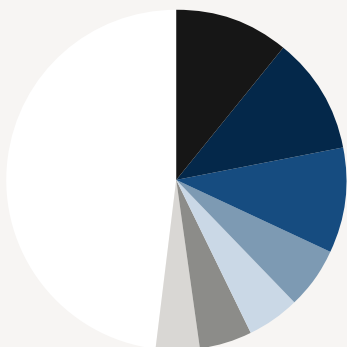

FORDON

Fordonsindustrin domineras i Sverige av AB Volvo, Scania och Volvo Cars, men består totalt av flera hundra företag. Viktiga komponenttillverkare är Autoliv, Haldex och Leax.

Tyskland är med 16 procent av den globala exporten världens ledande fordonsexportör, med Kina på andraplats. Noterbart är att Mexiko nu har passerat USA i exportvärde, detta tack vare landets ställning som underleverantör till den amerikanska fordonsmarknaden.

Fordonsindustrin genomgår för närvarande en teknologi- och kapitalkrävande omställning i riktning mot elektrifiering och autonoma fordon, där Kinas övertag inom elfordon och elektronik har fått den europeiska fordonsindustrin i gungning. EU har nyligen infört skyddstullar på upp till 35 procent på importen av kinesiska elfordon.

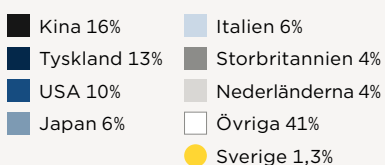
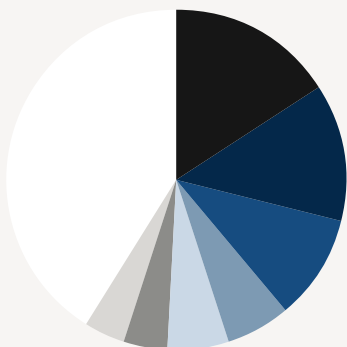

KEMI OCH LÄKEMEDEL

I varugruppen ingår produkter som kemikalier, konstgödsel och plaster samt läkemedel. En betydande del av Sveriges kemiindustri ingår idag i internationella koncerner som Akzo Nobel, Borealis, Nouryon och Perstorp.

Läkemedelsbranschen domineras av AstraZeneca, ett av Sveriges största exportföretag. Ytterligare exportföretag inom läkemedel är bland andra Cytiva, Fresenius Kabi, Octapharma och Pfizer.

Inom kemi och läkemedel är USA, Tyskland och Kina jämnstora exportörer med tillsammans drygt 30 procent av världsexporten. Med avseende på undergruppen läkemedel är Tyskland den ojämförligt största exportören, följt av Schweiz och USA, med Kina på först 13:e plats.

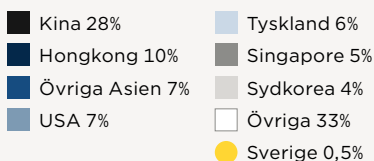
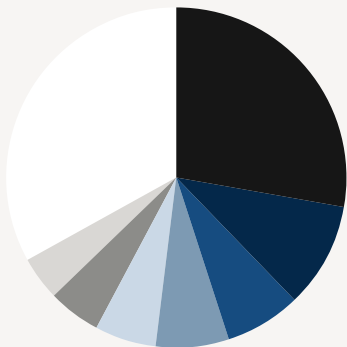

MASKINER

Den svenska maskinindustrin producerar kraftalstrande maskiner, maskiner för särskilda industrier, metallbearbetningsmaskiner och andra icke-elektriska maskiner och apparater. Här återfinns många av Sveriges traditionella industriföretag som ABB, Alfa Laval, Atlas Copco, Husqvarna och SKF. Andra exportörer är bland andra Epiroc, Munters, Mycronic, Nibe, Systemair och Valmet. Därutöver finns ett stort antal små och medelstora verkstadsföretag.

Kina är med 16 procent av världsexporten den största aktören, följt av Tyskland och USA. Av Kinas export inom varugruppen går knappt 20 procent till den amerikanska marknaden. USA:s export av maskiner går med 35 procent främst till Kanada och Mexiko och med endast en mindre andel till Kina.

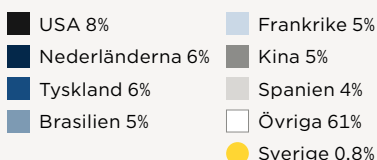
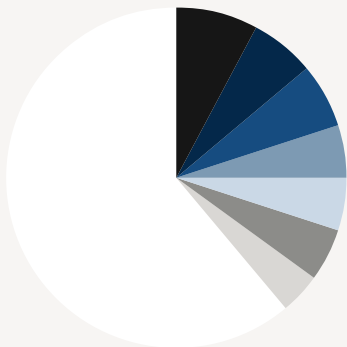
VARUGRUPPER

ELEKTRONIK OCH TELEKOM

Varugruppen omfattar elektriska produkter och utrustning för till exempel generering och distribution av elström, datorer och datorutrustning, elektroniska komponenter, hushållsapparater, samt telekommunikationsutrustning och ljud-, radio och TV-produkter. ABB är en stor exportör av kraftutrustning, medan vitvaruföretaget Electrolux har viss export från Sverige. Telekomjätten Ericsson är en stor tillverkare av basstationer, men de produceras och levereras från exportplattformar i andra länder.

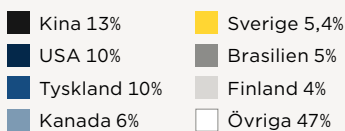
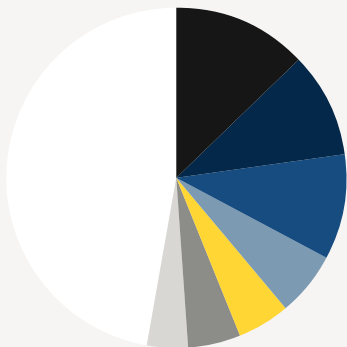
Kina är med en andel av världsexporten på 28 procent från fastlandsföretag och 10 procent från Hongkong den helt dominerande exportören, även med hänsyn tagen till en viss överlappning i den kinesiska exportstatistiken. Med huvudsaklig bas i elektronikklustret kring städerna Shenzhen och Guangzhou i provinsen Guangdong gick drygt hälften av exporten till övriga Asien, varav sannolikt en stor andel insats- eller färdigvaror med europeiska och nordamerikanska marknader som slutdestination.

LIVSMEDEL

I varugruppen ingår bland annat kött-, mjölk-, och fiskprodukter, grönsaker och frukt, kaffe och te, sockerprodukter samt drycker och tobaksprodukter. Den största svenska exportören är sedan många år Absolut Vodka, men även företag som AAK, Almondy, Annas Pepparkakor, Gevalia Löfbergs, Kopparbergs, Pågen och Åbro, samt varumärken som Wasa och Abba bidrar till den svenska livsmedelsexporten. Utöver en inhemsk svensk produktion och export av livsmedel bidrar lax från Norge till att driva upp exporten då den passerar genom Sverige till världsmarknaden.

USA är med 8 procent av världsexporten den ledande exportören, men den internationella livsmedelsmarknaden är starkt fragmenterad med många aktörer och nischvaror. Medan USA främst exporterar sojabönor och majs är de stora exportprodukterna från Nederländerna och Tyskland mejerivaror, kött och grönsaker.

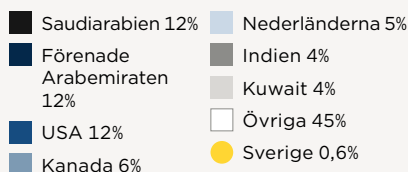
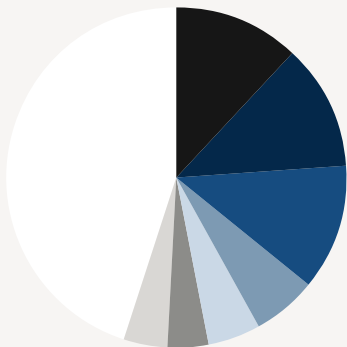

MASSA OCH PAPPER

Massa- och pappersindustrin är en traditionell svensk exportindustri som var den största branschen under decennierna efter andra världskriget. Idag är det företag som Billerud Korsnäs, Holmen, Metsä, SCA, Smurfit Kapp, Stora Enso och Södra som dominerar marknaden.

Kina, USA och Tyskland är jämställda exportörer i varugruppen med en gemensam andel av världsexporten om en knapp tredjedel. Sverige har en historiskt stark ställning inom massa och papper med en andel på drygt 5 procent.

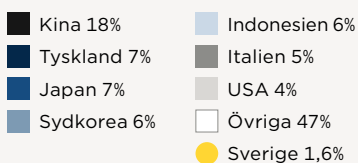
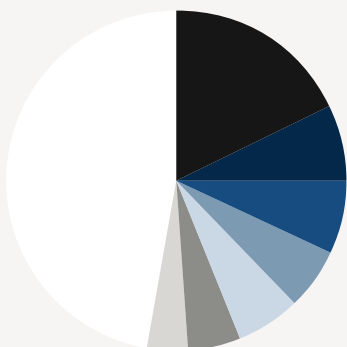
VARUGRUPPER

PETROLEUMPRODUKTER

Varugruppen utgörs främst av råolja och raffinerade mineraloljeprodukter, varav huvuddelen produceras vid raffinaderier i Göteborg och Lysekil på västkusten. Viktiga svenska exportörer är Nynas, Preem och St1.

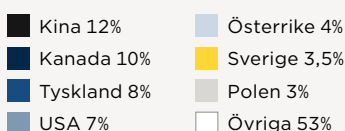
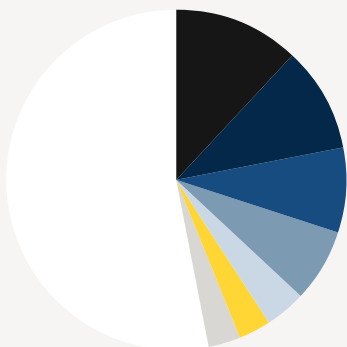
Saudiarabien, Förenade Arabemiraten och USA svarade för 12 procent var av världsexporten. USA har det senaste decenniet med ny utvinningsteknik, så kallad hydraulisk spräckning (*fracking*), seglat upp som världens största oljeproducent, med 22 procent av världproduktionen 2023.

STÅL

I varugruppen ingår järn och stål. Sverige är idag en ledande nischproducent av olika typer av specialstål med aktörer som bland annat Alleima, Outokumpu, Ovako, SSAB och Uddeholm. Det mesta av så kallat handelsfärdigt stål som levereras av stålföretagen i Sverige går på export.

Kina är med en andel på 18 procent den ledande exportören följt av Tyskland och Japan. Merparten av den kinesiska stålexporten går till länder i Asien, Mellanöstern och Sydamerika. EU och USA har infört skyddstullar för kinesiskt stål, grundat på bedömningen att Kinas strategi för att hantera överkapaciteten i sin stålindustri är att dumpa billigt stål på världsmarknaden.

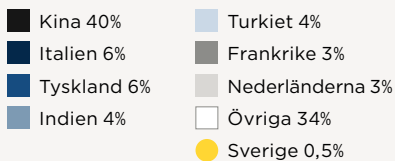
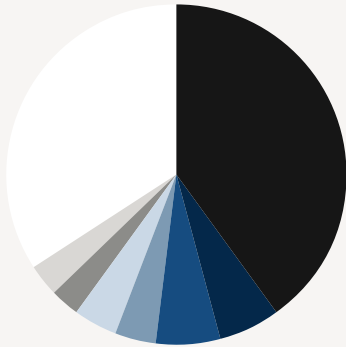

TRÄVAROR

Trävaror omfattar råvaror och förädlad trä och kork, men inte möbler. Exempel på stora svenska företag inom segmentet är Derome, Holmen, SCA och Setra.

Kina är världens ledande exportör, följt av Kanada och Tyskland. I avsaknad av tillräcklig mängd egna råvaror importerar Kina timmer och förädlar trä till bland annat plywood. Kanadas ställning som träexportör har istället en tydlig koppling till landets stora skogsareal.

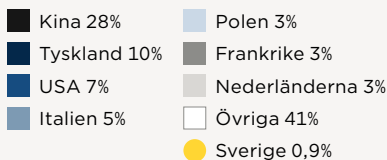
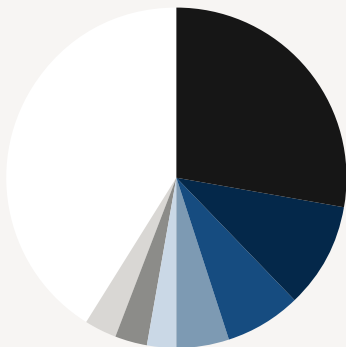
VARUGRUPPER

TEXTILIER OCH SKOR

Sverige är en väletablerad marknad inom mode- och textilindustrin med exportföretag som bland andra Acne, Filippa K, H&M, Nudie och Wesc.

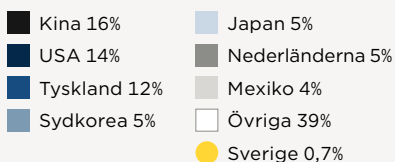
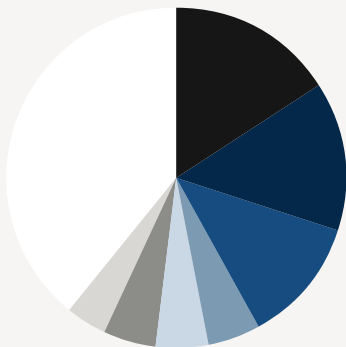
Med 40 procent av världsexporten är Kinas dominans som störst i denna av alla 14 utvalda varugrupper. Det är också landets näst största exportvara efter elektronik och telekom med USA som största exportmarknad.

METALLER

Metallindustrin tillverkar olika typer av hand- och maskinverktyg samt konstruktioner av metall, behållare, containrar samt föremål av metall för hushåll och industri. Stora svenska exportörer är bland andra Gunnebo Industries, Lindab och Sandvik.

Kinas ställning som exportör av metaller, främst aluminium och koppar, överträffar landets position inom stål. Kinas dominans inom förädlingen av sällsynta jordartsmetaller har av EU och USA pekats ut som en geopolitisk risk. Med anledning av detta införde EU i november 2023 en ny lagstiftning för så kallade kritiska metaller och mineraler (*European Critical Raw Materials Act*). Lagstiftningen syftar till att bygga upp EU:s kapacitet för egen produktion av metaller och stärka motståndskraften i de europeiska metallföretagens leverantörskedjor.

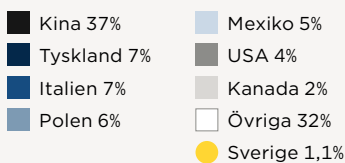
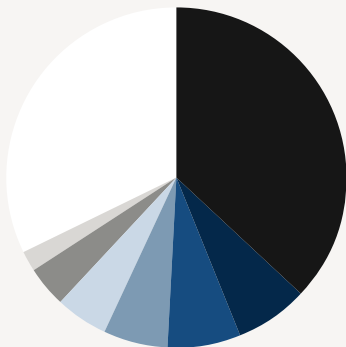

INSTRUMENT

Varugruppen omfattar olika typer av mät- och kontrollinstrument samt fotografiska och optiska instrument för vetenskapligt och tekniskt bruk, exempelvis inom sjukvården. Även konsumentprodukter som klockor ingår i varugruppen. Sverige har ett antal stora exportföretag som Elekta, Getinge och Hexagon.

Kina är med 16 procent av världsexporten den ledande aktören före USA och Tyskland. Varugruppen är starkt knuten till elektronik och telekom, där Kina på många områden har ett försteg.

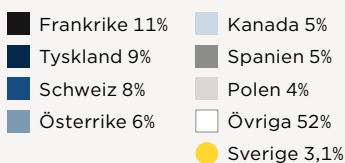
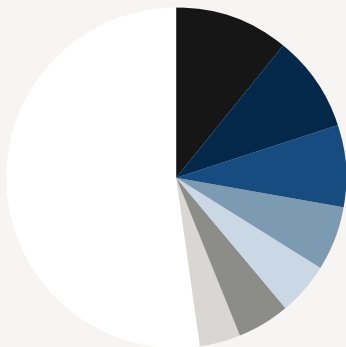
VARUGRUPPER

MÖBLER

Varugruppen omfattar möbler, madrasser, sängkläder och kuddar. Den absolut viktigaste svenska exportören inom segmentet är IKEA.

Kinas dominans som exportör i varugruppen är nästan lika stor som för textilier och skor, till vilken det finns en tydlig koppling. Även Kinas starka ställning inom trävaror bidrar till landets exportframgångar i varugruppen.

ELSTRÖM

De största elhandlarna som exporterar el från Sverige är E.ON, Fortum och Vattenfall. Till följd av de senaste årens uppgång för europeiska elpriser har den svenska elexporten ökat kraftigt.

Med en gemensam europeisk energimarknad är det inte förvånande att tre europeiska länder är i världstopp som elexportörer: Frankrike, Tyskland och Schweiz. Frankrikes elexport säkras genom kapaciteten hos landets många kärnkraftsreaktorer, medan Tysklands ställning som elexportör i framtiden är mer osäker, då ovisshet råder om inriktningen av den pågående energiomställningen.

*We help Swedish companies grow global sales and
international companies invest and expand in Sweden.*

BUSINESS-SWEDEN.COM

BUSINESS SWEDEN Box 240, SE-101 24 Stockholm, Sweden
World Trade Center, Klarabergsviadukten 70
T +46 8 588 660 00 info@business-sweden.com
www.business-sweden.com